

(самосозванное) народно събрание. „То (Земля и Воля) открыто съзнаваше, че Народното събрание се обуславя прѣдварително съ уничтожението на правителството... То искаше, по такъвъ начинъ, да се свика Народно събрание, за да може народът самъ, събранъ въ лицето на своите избрани довѣрители, да постави главнитѣ основи за своя новъ битъ.“¹⁾ Срѣдство за да постигне тая цѣль било «здраво сплотената и широко разпространената организация отъ пропагандисти въ срѣдата на интелигенцията, която била длѣжна да способствува за «по-сетищното образуване друга широка народна организация отъ въоружени борци, тѣй като жизнениятѣ елементъ срѣдъ образованитѣ съсловия... е само единъ и той може да носи въ народното съзнание революционната мисъль». ²⁾

Всичко заработило въ Русия. Полското възстание, насъкоро потушено съ нечувано звѣрство, възбудило още повече страстнѣ, макаръ полската революция да не бѣ никаква социална революция. Негодуванието на кръжоцитетѣ кипи прѣдъ изтѣплениета на самодѣржавния деспотизъмъ: тѣ ще обявяватъ рѣшителна революция на реакцията. А пѣкъ „ако ли възстанието не сполучи — трѣбѣла Млада Русия, ако ние ще трѣбва да заплатимъ сами съ живота си за дрѣзкия опитъ да дадемъ на човѣка човѣшки права, ще трѣгнемъ къмъ ешафота нетрепетно, безстрашно, и като туримъ главата си на дрѣвника или въ обрѣча, ще повторимъ сѫщиятъ великъ позивъ: да живѣе руската социална и демократическа республика!“³⁾ На 1864 — 66. години кръжоцитетѣ излизатъ между народа, започватъ пропаганда, отначало чисто културна, а слѣдъ това и политическа, и съ 4. априли 1866. година, се турило нача-

¹⁾ Народное Дѣло, № 23. стр. 33. и слѣд.

²⁾ П. Л. Лавровъ, loc. cit. стр. 11—12.

³⁾ Матеріали, стр. 46.